

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. I. Regula agnoscendi gravitatem essentialiem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](#)

mo, esse mortem animæ causaliter, sive ut loquitur S. D. effectivè, in quantum causat privationem gratiæ & charitatis; unde non est paritas cum morte corporis formalis, consistente in pura privatione vita corporalis.

§. III.

Corollaria.

7. Colliges primò. Etiam peccata omissionis inter se esse inæqualia; siquidem rectitudine & honestas actuū, quibus opponuntur, est inæqualis; alia quippe est honestas in restitutione rei alienæ, cui opponitur ipsius omissionis, & alia honestas religionis in auditione Sacri, cui opponitur omisſio Sacri.

8. Colliges secundò. Etiam peccatum habituale personale, seu maculam peccati non esse æqualem in omnibus. Nam primò voluntarium terminativum, quod est effectus voluntarii formalis, mensuratur juxta quantitatē voluntarii formalis, à quo causatur: sed, ut suppono, macula peccati est voluntaria terminativæ, cauſata nimis, & relata ex actu peccati formaliter vel virtualiter voluntario: ergo mensuratur, & consequenter etiam diversificatur juxta quantitatē & diversitatē actualium peccatorum. Secundò. Quia privationes distinguuntur ad distinctionem pecuniarum oppositarum; sed forma opposita pec-

cato habituali, nempe gratia sanctificans, est inæqualis, in uno intenſior, in altero remissior; ergo etiam peccatum habituale, consistens in privatione gratiæ, est inæqualis. Nec refert, quod peccatum habituale dicatur mors animæ; mors autem est privatio totalis, & æqualis in omnibus. Nam mors corporis ideo est æqualis, quia vita, cuius est privatio, non suscipit magis & minus; at vita animæ, quæ est gratia, suscipit magis & minus: ideoque etiam privatio opposita, nempe peccatum habituale est inæqualis. Si dicas: privatio in facto esse non suscipit magis & minus; sed peccatum habituale est privatio in facto esse, uti mors corporis: ergo.

Respondeo. Privatio in facto esse formæ non recipientis magis & minus, est talis, concedo; formæ recipientis magis & minus, nego. Dicitur nihilominus privatio in facto esse, seu privatio pura, quia tollit totum bonum oppositum gratia sanctificantis.

Dixi: peccatum habituale personale, ad excipiendum originale, quod æqualiter reperitur in omnibus hominibus; tum propter unitatem causa, quæ est inobedientia Adami, tum propter unitatem formæ oppositæ, quæ est justitia originalis infundenda animæ, si Adam non peccasset. Unde etiam pena damni, quam parvuli sine baptismo mortui patiuntur, est æqualis in omnibus.

ARTICULUS III.

Unde desumenda sit gravitas peccatorum?

SUMMĀRIA.

1. *Gravitas essentialis peccatorum sumitur ex objecto.* S. D. q. 73. a. 1. Ratio ex præcedentibus est: Inde peccata accipiunt essentialē gravitatem malitiæ, unde capiunt specificam & essentialē differentiam suæ malitiæ: sed hanc accipiunt ex objecto, prout dictum; ergo ab objecto quoque accipiunt gravitatem essentialē, ita ut quanto objectum in se habetur gravius, tanto gravius quoque sit ipsum peccatum secundum specificam & essentialē rationem malitiæ. Hinc
2. *Circumstantia speciem mutantes tribuunt gravitatem essentialē.*
3. *Peccatum præstantiō virtuti oppositum est absolute gravius.*
4. *Accidentales circumstantiae possunt in morali exsuffiatione augere gravitatem peccati.*
5. *Gravitas peccati crescit ex nocturno.*
6. *Maxima gravitas in peccatis contra DEUM.*
7. *Peccata spiritualia graviora carnalibus.*
8. *Cur peccata contra castitatem sint graviora peccatis contra fortitudinem?*
9. *Cur odium amicis sit peius, quam odium inimici?*
10. *Gravitas accidentalis sumitur a circumstantiis specie non mutantibus.*
11. *Quid gravitas extensiva?*
12. *Invenitua crescit ex quantitate objecti.*
13. *Item ex intentione pejoris suis exrinfecti.*
14. *Et ex dignitate persona offensæ.*
15. *Quandonam peccatum aggravetur ex circumstantia persone peccantis.*

§. I.

Regula agnoscendi gravitatem essentialē.

1. **A**lia est peccati gravitas essentialis quoad speciem, alia accidentalis quoad intentionem, vel extensionem malitiæ moralis. Nunc de gravitate essentiali instituta quæstione, sit

CONCLUSIO. *Peccata gravitatem essentialē*

3. *Colliges primò. Per circumstantias speciem 2. mutantes peccata essentialiter aggravari: quia iste circumstantia transirent in rationem objecti, prout dictum in Tr. de Act. hum. Sed ab objecto sumitur species essentialis: ergo. Ideo gravior est species adulterii, quam fornicationis, quia superadditur ad malitiam fornicationis circumstantia injuria erga conjugem, quæ speciem mutat, & addit novam oppositionem cum virtute iniustitiae.*

Colliges secundò. Illud peccatum esse simile ceteris paribus & quoad speciem gravior, quod præstantiō virtuti opponitur, quia nimis habet objectum magis repugnans recte rationi. Unde etiam Philosophus 8. Eth. c. 10. dicit, id esse pessimum, quod optimo est contrarium, & corruptio optimi pessima. Quæ tamen regula ne fallat, tres conditiones ad oppositionem cum aliqua virtute debent concurrere. Primo, ut oppositio utriusque peccati, inter quæ instituitur comparatio, in modo opponendi conveniat.

C. 3. C. 3.